

# İÇİNDEKİLER

|                                                                        |    |
|------------------------------------------------------------------------|----|
| GİRİŞ.....                                                             | 13 |
| <i>Bölüm I KABALA'DA SİSTEM KAVRAMI VE YASA DÜŞÜNCESİ</i> .....        | 17 |
| 1. Kabala'nın Yöntemi: İnanç Değil İşleyiş.....                        | 17 |
| 2. Arzu (Kli) ve Işık (Or): Sistemsel Temel .....                      | 19 |
| 3. Manevi Zaman, Manevi Mekân ve Nedensellik .....                     | 21 |
| 4. Kabala'da Determinizm ve Yasa Kavramı.....                          | 24 |
| <br><i>Bölüm II OR-KLİ-REŞİMO DİNAMİĞİ: TEMEL İŞLETİM MODELİ</i> ..... | 29 |
| 1. Sistem Varsayımları ve Durum Değişkenlerinin Tanımı .....           | 29 |
| 1.1 Temel Varsayımlar (Assumptions).....                               | 29 |
| 1.2 Durum Değişkenleri (State Variables) .....                         | 30 |
| 1.3 Sistem Durumu ve Durum Uzaı .....                                  | 31 |
| 1.4 Işık-Kli Etkileşiminin Temel Denklemi .....                        | 31 |
| 1.5 Reşimo Tabanlı Durum Geçışı.....                                   | 31 |
| 1.6 İlk Sonuç (Teorem-benzeri Çıkarım).....                            | 32 |
| 2. Işık Türleri: Or Pnimi ve Or Makif.....                             | 32 |
| 2.1 Or Pnimi: İçselleştirilmiş Etki.....                               | 33 |
| 2.2 Or Makif: Potansiyel Etki ve Dışsal Baskı .....                    | 33 |
| 2.3 Geri Besleme Mekanizması.....                                      | 34 |
| 2.4 Kararlılık ve Eşik Davranışı .....                                 | 35 |
| 2.5 İlk Fiziksel Okuma .....                                           | 35 |
| 3. Reşimo: Sistem Hafızası ve Gelişim Programı .....                   | 35 |
| 3.1 Reşimo'nun Ayrıık Yapısı .....                                     | 36 |
| 3.2 Reşimo ve Nedensel Hafıza.....                                     | 36 |
| 3.3 Reşimo'nun Aktivasyon Koşulu.....                                  | 37 |
| 3.4 Reşimo Tüketimi ve Geri Dönölmezlik.....                           | 37 |
| 3.5 Gelişim Programı Olarak Reşimo Dizisi .....                        | 38 |
| 3.6 Sistem Teorisi Açısından Sonuç.....                                | 38 |
| 4. Işık-Arzu Etkileşiminin Dinamik Yapısı.....                         | 39 |

|                                                                          |           |
|--------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 4.1 Sürekli Dinamik: Kli ve Masah'ın Evrimi.....                         | 39        |
| 4.2 Ayrık Dinamik: Reşimo Geçişleri .....                                | 39        |
| 4.3 Hibrit Sistem Yapısı .....                                           | 40        |
| 4.4 Kararlılık, Doyum ve Yeni Denge .....                                | 40        |
| 4.5 İlk Tam Dinamik Sonuç .....                                          | 41        |
| 4.6 Bölüm II'nin Kapanışı .....                                          | 41        |
| <b>Bölüm III MASAH VE ZİVUG: NİYETİN MEKANİĞİ</b> .....                  | <b>43</b> |
| 1. Masah (Perde): Niyetin Düzenleyici Rolü.....                          | 43        |
| 1.1 Masah'ın Fonksiyonel Tanımı.....                                     | 44        |
| 1.2 Masah Olmadan Sistem Ne Olur? .....                                  | 44        |
| 1.3 Niyetin Mekanik Karşılığı .....                                      | 45        |
| 1.4 Masah ve Özgürlük.....                                               | 45        |
| 1.5 Bölümün Konumu .....                                                 | 46        |
| 2. Zivug de Hakaa: Işık ile Kli Arasındaki Etkileşim .....               | 46        |
| 2.1 Zivug'un Operatör Tanımı .....                                       | 46        |
| 2.2 Çarpışma (Hakaa) Kavramının Anlamı.....                              | 47        |
| 2.3 Zivug ve İçsel Kararlılık.....                                       | 47        |
| 2.4 Zivug Olmadan Alma Mümkün mü? .....                                  | 48        |
| 2.5 Zivug'un Sistemsel Sonucu.....                                       | 48        |
| 3. Alma ve İhsan Arasındaki Denge Mekanizması.....                       | 48        |
| 3.1 Denge Probleminin Tanımı .....                                       | 49        |
| 3.2 Yansıtılan Işığın Rolü .....                                         | 49        |
| 3.3 Denge Koşulu (İlk Açık Teorem) .....                                 | 50        |
| 3.4 Orta Çizgi: Sistemsel Bir Gereklik .....                             | 50        |
| 3.5 Fiziksel Okuma: Denge ve Yük Paylaşımı.....                          | 51        |
| 3.6 Dengenin Gelişimle İlişkisi.....                                     | 51        |
| 4. Masah Gücü ve Manevi Kapasitenin Genişlemesi.....                     | 51        |
| 4.1 Kapasite Kavramının Yeniden Tanımı.....                              | 52        |
| 4.2 Masah Gücü ve Kararlılık Bölgesi .....                               | 52        |
| 4.3 Neden Daha Fazla Masah, Daha Fazla Alma Demektir?.....               | 53        |
| 4.4 Masah ve Sistem Ölçeklenebilirliği .....                             | 53        |
| 4.5 Manevi Kapasitenin Genişlemesi ve Gelişim .....                      | 53        |
| 4.6 Bölüm'ün Sonucu .....                                                | 54        |
| <b>Bölüm IV DÖRT SAFHA (DALLET BEHİNÖT) VE YARATILIŞIN MANTIĞI</b> ..... | <b>55</b> |
| 1. Dört Safha: Zorunlu Bir Yapısal Açılım .....                          | 55        |
| 1.1 Safha Kavramının Sistemsel Anlamı.....                               | 55        |
| 1.2 Birinci Safha (Behina Alef): Etkinin Alınması .....                  | 56        |
| 1.3 İkinci Safha (Behina Bet): İhsanın Fark Edilmesi.....                | 56        |

|                                                                     |           |
|---------------------------------------------------------------------|-----------|
| 1.4 Üçüncü Safha (Behina Gimel): Karşılık Arayışı .....             | 57        |
| 1.5 Dördüncü Safha (Behina Dalet): Tam Arzu ve Zorunlu Kısıtlama .. | 57        |
| 1.6 Dört Safha'nın Sistemsel Sonucu .....                           | 58        |
| 2. Dört Safha ve Zamanın Ortaya Çıkışı.....                         | 58        |
| 2.1 Zamanın Sistemsel Tanımı.....                                   | 58        |
| 2.2 Dört Safha ve Öncelik İlişkisi .....                            | 59        |
| 2.3 Manevi Zamanın Özelliği.....                                    | 59        |
| 2.4 Fiziksel Zaman ile Manevi Zamanın Ayrımı.....                   | 59        |
| 2.5 Dört Safha Olmadan Zaman Mümkün mü?.....                        | 60        |
| 2.6 Sistemsel Sonuç .....                                           | 60        |
| 3. Dört Safha ve Mekânın Ortaya Çıkışı.....                         | 61        |
| 3.1 Mekânın Sistemsel Tanımı .....                                  | 61        |
| 3.2 İç ve Dış Ayrımının Doğuşu .....                                | 61        |
| 3.3 Manevi Mekânın Matematiksel Karşılığı .....                     | 62        |
| 3.4 Mekânın Ayrık ve Sürekli Boyutu .....                           | 62        |
| 3.5 Fiziksel Mekân ile Manevi Mekânın Ayrımı .....                  | 63        |
| 3.6 Mekânın Gelişimle İlişkisi .....                                | 63        |
| 3.7 Alt Başlığın Sonucu.....                                        | 63        |
| 4. Dört Safha, Nedensellik ve Zorunluluk.....                       | 63        |
| 4.1 Nedenselliğin Kabala'daki Tanımı.....                           | 64        |
| 4.2 Dört Safha'da Zorunluluk Zinciri.....                           | 64        |
| 4.3 "Başka Türlü Olabilir miydi?" Sorusu .....                      | 65        |
| 4.4 Zorunluluk ve Özgürlük Arasındaki İlişki .....                  | 65        |
| 4.5 Nedensellik, Yasa ve Bilimsel Tutarlılık.....                   | 66        |
| 4.6 Bölüm'ün Sonucu .....                                           | 66        |
| <b>Bölüm V PARTZUF: SİSTEMİN ÇALIŞAN BİRİMİ.....</b>                | <b>67</b> |
| 1. Partzuf Kavramı: Teoriden İşleyen Yapıya Geçiş.....              | 67        |
| 1.1 Partzuf'un Sistemsel Tanımı .....                               | 67        |
| 1.2 Partzuf'un Giriş-Çıkış Mantığı.....                             | 68        |
| 1.3 Partzuf'un Kararlılık Koşulu.....                               | 68        |
| 1.4 Partzuf Neden Zorunludur?.....                                  | 69        |
| 1.5 Partzuf ve Sistem Modülerliği.....                              | 69        |
| 1.6 Alt Başlığın Sonucu.....                                        | 70        |
| 2. Rosh-Toch-Sof: Partzuf'un İç Mimarisi.....                       | 70        |
| 2.1 Rosh: Karar ve Hesap Katmanı.....                               | 70        |
| 2.2 Toch: Uygulama ve İçselleştirme Katmanı .....                   | 71        |
| 2.3 Sof: Sınır ve Doyum Katmanı .....                               | 71        |
| 2.4 Rosh-Toch-Sof Ayrımının Zorunluluğu .....                       | 72        |
| 2.5 Partzuf'un İçsel Tutarlılığı.....                               | 72        |
| 2.6 Alt Başlığın Sonucu.....                                        | 72        |

|                                                  |    |
|--------------------------------------------------|----|
| 3. Partzuflar Arası İlişki ve Hiyerarşi .....    | 73 |
| 3.1 Neden Birden Fazla Partzuf Vardır? .....     | 73 |
| 3.2 Üst ve Alt Partzuf İlişkisi .....            | 73 |
| 3.3 Hiyerarşinin Nedensel Mantığı .....          | 74 |
| 3.4 Partzuflar Arası Geri Besleme .....          | 74 |
| 3.5 Zincir Yapısı ve Süreklilik .....            | 75 |
| 3.6 Hiyerarşi ve Özgürlük .....                  | 75 |
| 3.7 Alt Başlığın Sonucu .....                    | 75 |
| 4. Partzuf, Sistem Kararlılığı ve Gelişim .....  | 76 |
| 4.1 Kararlılık Kavramının Yeniden Tanımı .....   | 76 |
| 4.2 Kararlılık-Gelişim Çatışması .....           | 76 |
| 4.3 Kırılma: Hata Değil, Gerekliklik .....       | 77 |
| 4.4 Yeniden Yapılanma ve Üst Düzey Partzuf ..... | 77 |
| 4.5 Gelişimin Spiral Yapısı .....                | 78 |
| 4.6 Kararlılık, Güvenlik ve Risk .....           | 78 |
| 4.7 Bölüm'ün Sonucu .....                        | 78 |

## **Bölüm VI OLAMOT: SİSTEMİN KATMANLI YAPISI..... 79**

|                                                     |    |
|-----------------------------------------------------|----|
| 1. Olam Kavramı: Katmanlama Neden Zorunludur? ..... | 79 |
| 1.1 Neden Tek Bir Katman Yetmez? .....              | 79 |
| 1.2 Olamların Sistemsel Tanımı .....                | 80 |
| 1.3 Katmanlar Arası Geçiş Mantığı .....             | 80 |
| 1.4 Katmanlama ve Kararlılık .....                  | 81 |
| 1.5 Olamot ve Ölçeklenebilirlik .....               | 81 |
| 1.6 Olam Kavramının Sonucu .....                    | 81 |
| 2. Olamlar Arası İlişki ve Aktarım .....            | 81 |
| 2.1 Üst Olam-Alt Olam İlişkisi .....                | 82 |
| 2.2 Aynı Yasa, Farklı Görünüm .....                 | 82 |
| 2.3 Aktarımda Kayıp Var mıdır? .....                | 83 |
| 2.4 Katmanlar Arası Süreklilik .....                | 83 |
| 2.5 Olamlar Arası Geri Besleme .....                | 83 |
| 2.6 Aktarımın Gelişim Açısından Anlamı .....        | 84 |
| 2.7 Alt Başlığın Sonucu .....                       | 84 |
| 3. Gizlenme, Açılma ve Algı Düzeyleri .....         | 84 |
| 3.1 Gizlenmenin Sistemsel Tanımı .....              | 84 |
| 3.2 Algı Düzeyi ve Kapasite .....                   | 85 |
| 3.3 Gizlenme Dereceleri ve Olamot .....             | 85 |
| 3.4 Açılma: Nicelik Artışı Değil, Uyum Artışı ..... | 86 |
| 3.5 Açılmanın Koşulları .....                       | 86 |
| 3.6 Algı Düzeyleri ve Bilinç .....                  | 86 |
| 3.7 Gizlenme-Açılma Döngüsü .....                   | 87 |

|                                                               |           |
|---------------------------------------------------------------|-----------|
| 3.8 Alt Başlığın Sonucu.....                                  | 87        |
| 4. Olamot, İnsan ve İdrak Sınırları.....                      | 87        |
| 4.1 İnsan Neden Ayırı Bir Kategoridir?.....                   | 88        |
| 4.2 İdrak: Sistemle Temas Noktası .....                       | 88        |
| 4.3 İdrak Sınırları ve Olamot .....                           | 88        |
| 4.4 İnsan ve Katmanlar Arası Geçiş.....                       | 89        |
| 4.5 İdrak, Özgürlük ve Sorumluluk .....                       | 89        |
| 4.6 İnsan, Sistem ve Amaç.....                                | 89        |
| 4.7 Bölüm VI'nın Sonucu .....                                 | 90        |
| <b>Bölüm VII GELİŞİM, ÖZGÜR İRADE VE SİSTEM DİNAMİĞİ.....</b> | <b>91</b> |
| 1. Gelişim Neden Kaçınılmazdır?.....                          | 91        |
| 1.1 Gelişim Bir Hedef Değil, Bir Akışır.....                  | 92        |
| 1.2 Neden Gelişim Ertelenebilir ama Durdurulamaz?.....        | 92        |
| 1.3 Gelişimde Zamanın Rolü .....                              | 92        |
| 1.4 Gelişimin Yönü Sabit midir? .....                         | 93        |
| 1.5 Alt Başlığın Sonucu.....                                  | 93        |
| 2. Özgür İrade Nerededir? .....                               | 93        |
| 2.1 Sonuçta Değil, Süreçte Özgürlük.....                      | 93        |
| 2.2 Masah: Özgür İradenin Tek Aracı.....                      | 94        |
| 2.3 “Özgürlük Yoktur” İddiası Neden Yanlıştır?.....           | 94        |
| 2.4 “Tam Özgürlük Vardır” İddiası Neden Yanlıştır?.....       | 95        |
| 2.5 Özgürlük ve Sorumluluk Arasındaki Doğrudan Bağ.....       | 95        |
| 2.6 Özgür İrade ve Hız Faktörü .....                          | 95        |
| 2.7 Alt Başlığın Sonucu.....                                  | 96        |
| 3. Bireysel Çaba Sistemde Neyi Değiştirir?.....               | 96        |
| 3.1 Çaba Nedir, Ne Değildir?.....                             | 96        |
| 3.2 Küçük Bir Masah Artışının Büyük Etkisi .....              | 97        |
| 3.3 Bireysel Çaba ve Hiyerarşik Etki .....                    | 97        |
| 3.4 Çabanın Zamanla İlişkisi .....                            | 98        |
| 3.5 Çaba ve Kırılmaların Niteliği .....                       | 98        |
| 3.6 “Benim Çabam Ne Değiştirir?” Sorusunun Cevabı.....        | 98        |
| 3.7 Alt Başlığın Sonucu.....                                  | 99        |
| 4. Sistem, İnsan ve Sorumluluğun Son Sınırı.....              | 99        |
| 4.1 Sorumluluk = Etki Alanı.....                              | 99        |
| 4.2 “Her Şey Benim Sorumluluğum mu?” Yanılgısı .....          | 100       |
| 4.3 “Hiçbir Şey Benim Sorumluluğum Değil” Yanılgısı .....     | 100       |
| 4.4 Sorumluluğun Teknik Sınırı .....                          | 100       |
| 4.5 Sorumluluk ve Ölçek Farkı.....                            | 101       |
| 4.6 Sorumluluk ve İçsel Dürüstlük.....                        | 101       |
| 4.7 Bölüm VII'nin Sonucu .....                                | 101       |

|                                                                  |         |
|------------------------------------------------------------------|---------|
| <i>Bölüm VIII FORM EŞİTLİĞİ, AMAÇ VE SİSTEMİN KAPANIŞI</i> ..... | 103     |
| 1. Form Eşitliği: Ontolojik Değil, Sistemsel Bir Kavram.....     | 103     |
| 2. Amaç Kavramı: Teleoloji Değil, Kararlı Çözüm .....            | 104     |
| 3. Form Eşitliği Bir İnanç Değil, Zorunluluktur.....             | 104     |
| 4. Kapanış: Tutarlılığın Sınırı .....                            | 105     |
| <br>SON SÖZ.....                                                 | <br>107 |
| KABALA SİSTEM TEORİSİ KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ .....                    | 109     |
| YAZAR HAKKINDA .....                                             | 135     |
| DİZİN .....                                                      | 137     |

# GİRİŞ

## ***Bir Sistem Olarak Kabala ve Varlık Problemi***

Bu kitap, Kabala'yı mistik bir öğreti, sembolik bir gelenek ya da tarihsel bir inanç sistemi olarak ele almaz. Aksine, Kabala burada; iç tutarlılığı olan, kendi kavramları arasında kesin ilişkiler kuran ve bu ilişkiler üzerinden işleyen **kendi içinde tanımlı bir sistem** olarak değerlendirilir. Bu yaklaşım, Kabala'nın ne anlattığından çok, **nasıl işlediği** sorusunu merkeze alır.

Modern bilim, özellikle matematik ve fizik, doğayı açıklarken sistem kavramını temel alır. Yasalar, değişkenler, sınır koşulları ve dinamik etkileşimler üzerinden kurulan bu dil; görünen evreni anlamlandırmak için geliştirilmiştir. Kabala ise, insan algısının ve arzusun işleyişini ele alır; yani gözlemlenen dış dünyadan ziyade, **algıyı mümkün kılan iç yapıyı** inceler. Bu iki alanın çalışma nesneleri farklıdır; ancak kullandıkları **düşünme biçimi**, yani sistemsel yaklaşım, şaşırtıcı ölçüde benzerdir.

Bu kitapta yapılan çalışma, Kabala'yı bilime indirgemek değildir. Aynı şekilde, bilimi Kabala'yı doğrulayan bir araç olarak kullanmak da değildir. Amaç, Kabala'nın kendi kavram seti içinde tarif ettiği manevi gerçekliğin, matematik ve fiziğin geliştirdiği

**modelleme diliyle ifade edilebilir** olduğunu göstermektir. Başka bir deyişle, bu kitapta geçen matematik ve fizik, bir otorite değil; **bir dil, bir ifade aracıdır.**

Bu çerçevede ortaya çıkan temel sonuç şudur: Kabala'nın tarif ettiği sistem, içsel olarak tutarlı olduğu ölçüde, varlığın kaynağına dair bir **nedensellik modeli** sunar. Bu model, rastlantıya yer bırakmayan, amaçlı ve yönlü (kararlı) bir yapı ortaya koyar. Böyle bir yapının, kendiliğinden ve nedensiz biçimde var olması düşünülemez. Dolayısıyla bu çalışma, doğrudan bir inanç savunusu yapmadan, **Yaradan'ın varlığına işaret eden sistemsel bir zorunluluğu** görünür kılar.

Burada hemen şu soru ortaya çıkar: Yaradan'ın böyle bir “gösterime” ihtiyacı var mıydı? Elbette yoktur. Kabala'nın temel öğretisine göre, Yaradan mutlak bütünlüktür ve eksiksizdir; tanınmaya, kanıtlanmaya ya da onaylanmaya ihtiyacı yoktur. Ancak bu çalışmanın muhatabı elbette Yaradan değildir. Muhatap, **algılayan insan bilincidir.** Bazı insanlar için sezgi yeterlidir; bazıları için gelenek; bazıları için ise ancak sistem, tutarlılık ve yasa dili ikna edici olabilir. Bu kitap, işte bu son gruba hitap eder.

Dolayısıyla burada sunulan şey, “bilimsel bir ispat” iddiası değil; **sistemsel bir gösterimdir.** Eğer bir yapı;

- kendi içinde çelişkisiz,
- tüm parçaları arasında zorunlu ilişkiler kuran,
- başlangıcı, gelişimi ve sonucu aynı mantıkla açıklanabilen

bir sistem olarak ortaya konabiliyorsa, bu sistemin ardında **niyetli bir kaynak** bulunduğu sonucu kaçınılmaz hâle gelir.

Bu kitap boyunca yapılacak olan, tam olarak budur. Orkli-Reşimo etkileşiminden Masah ve Zivug mekanizmasına, Dört Safha'dan **NARENHAY** (Nefesh-Ruah-Neshamah-Hayah-Yehidah) derecelerine, Gilgul'dan Arvut ve Adam HaRishon sistemine kadar Kabala'nın tüm temel kavramları; tekil açıkla-